

Katedra Fizjologii i Patofizjologii Człowieka - s. 20

Harmonogram zajęć: Ćwiczenia z przedmiotu „ANATOMIA”

Rok akademicki: 2025/2026; semestr: letni

Kierunek Położnictwo; rok: I

Lokalizacja: ul. Warszawska 30, Uniwersytecki Szpital kliniczny, Centrum Behringa, parter

s. 20 – dr Anna Wojciechowska, mgr Ewa Bejer-Oleńska,

Data	Temat
17-18.03.2026	Ćwiczenie 1 (3): Regulamin i przepisy BHP oraz sylabus przedmiotu. Budowa ścian klatki piersiowej. Jama klatki piersiowej i struktury układu oddechowego. Sylabus, Regulamin przedmiotu Anatomia i przepisy BHP obowiązujące na zajęciach z przedmiotu Anatomia w semestrze II. Anatomia powierzchniowa, budowa ścian klatki piersiowej, elementy składowe oraz ich połączenia, mięśnie grzbietu i klatki piersiowej. Zawartość jamy klatki piersiowej, struktury układu oddechowego położone w obrębie jamy klatki piersiowej. SZCZEGÓŁOWA TREŚĆ ĆW: Zapoznanie się z Regulaminem i przepisami BHP obowiązującymi w semestrze letnim na Anatomii dla KIERUNKU POŁOŻNICTWO oraz sylabusem przedmiotu. Grzbiet – mięśnie grzbietu (m. czworoboczny grzbietu, m. równoległoboczny większy i mniejszy, m. najszerszy grzbietu, prostownik grzbietu). Ściana klatki piersiowej: kręgi piersiowe, żebra, mostek i ich połączenia; mięśnie klatki piersiowej (powierzchnowe i głębokie, główne i pomocnicze mięśnie oddechowe, mięśnie wdechowe i wydechowe); unaczynienie i unerwienie ścian klatki piersiowej. Nerwy rdzeniowe piersiowe, nerwy międzyżebrowe. Budowa anatomiczna przepony i jej czynność przy wdechu i wydechu, unerwienie ruchowe przepony. Tchawica i oskrzela: podział, unaczynienie i unerwienie. Opłucna: opłucna ścienna oraz jej części i opłucna płucna; jama opłucnej, unerwienie opłucnej. Płuca: płaty, wnęka płuca, korzeń płuca, naczynia i unerwienie płuca. Anatomia powierzchniowa: punkty orientacyjne i struktury wyczuwalne palpacyjnie na ścianach klatki piersiowej. Zagadnienia topograficzne: kąt mostka, przestrzeń międzyżebrowa i jej zawartość oraz charakterystyczna kolejność występowania, otwór żyły głównej, rozwór przełykowy i aortowy oraz ich zawartość główna. Anatomia kliniczna: tory oddechowe, orientacyjne granice opłucnej i płuc względem żeber, opukiwanie płuc, odma opłucnowa, zabiegi naruszające ciągłość przestrzeni międzyżebrowej.
24-25.03.2026	Ćwiczenie 2 (3): Podział i zawartość śródpiersia. Układ sercowo-naczyniowy. Granice, podział umowny i zawartość śródpiersia, struktury ukl. sercowo-naczyniowego zlokalizowane w obrębie śródpiersia. SZCZEGÓŁOWA TREŚĆ ĆW: Śródpiersie: granice, podział umowny, zawartość i topografia narządów w obrębie śródpiersia (grasica, przełyk, pień płucny, aorta i jej części, splot sercowy, serce z osierdziem i wielkie naczynia wychodzące lub uchodzące, żyła główna górna i dolna, żyła nieparzysta, żyła nieparzysta krótka, żyła nieparzysta krótka dodatkowa, pień współczulny i nerwy trzewne, przewód piersiowy, przewód chłonny prawy, nerwy błędne i przeponowe). Serce, osierdzie i układ krążenia: budowa zewnętrzna i wewnętrzna serca, jamy serca, szkielet serca, układ bodźco-przewodzący serca, topografia serca; krążenie płucne i układowe oraz krążenie płodowe; unaczynienie i unerwienie serca. Anatomia kliniczna: miejsca rzutowania a miejsca osłuchiwania zastawek serca na ściany klatki piersiowej. (WEJŚCIÓWKA)
31.03-1.04.2026	Ćwiczenie 3 (3): Kończyna górna. Anatomia powierzchniowa, struktury anatomiczne i zagadnienia topograficzne dotyczące obręczy i części wolnej kończyny górnej wraz z elementami zagadnień kierunkowych z zakresu anatomii czynnościowej i klinicznej. SZCZEGÓŁOWA TREŚĆ ĆW: Kości obręczy kończyny górnej, ramienia i przedramienia oraz ich połączenia: obojczyk, łopátka, kość ramienna, kość promieniowa i łokciowa, staw mostkowo-obojczykowy, staw barkowo-obojczykowy; klasyfikacja, składniki podstawowe i dodatkowe oraz ruchy stawu ramiennego i łokciowego. Kości ręki: kości nadgarstka, śródręcza i palców; połączenia kości (staw promieniowo-łokciowy dalszy, staw promieniowo-nadgarstkowy, staw nadgarstkowo-śródręczny kciuka, stawy śródręczno-paliczkowe i międzypalczkowe). Mięśnie obręczy kończyny górnej, ramienia i przedramienia (grupy topograficzne i czynnościowe); pierścien rotatorów. Unaczynienie kończyny górnej: tętnica podobojczykowa, pachowa, ramienna, promieniowa i łokciowa; łuk dłoniowy powierzchowny i głęboki, żyły powierzchowne wykorzystywane do wkłuc dożylnych w okolicy dołu łokciowego (typ M, Y, N) i żyły głębokie towarzyszące w/w tętnicom. Splot ramienny (korzenie, pnie, pęczki) część nadobojczykowa i podobojczykowa, gałęzie długie splotu ramiennego (n. promieniowy, n. pachowy, n. łokciowy, n. pośrodkowy, n. mięśniowo-skórny). Anatomia powierzchniowa: punkty orientacyjne i struktury wyczuwalne palpacyjnie na kończynie górnej. Zagadnienia topograficzne: dół pachowy, jama pachowa, otwór pachowy boczny i przysrodkowy. Anatomia kliniczna: miejsca wyczuwania tętna na kończynie górnej. (WEJŚCIÓWKA) Dopuszczenie do TERMINU 1 kolokwium I – wymagane jest zaliczenie materiału z minimum 1 ćwiczenia w ramach cyklu tematycznego KLATKA PIERSIOWA, GRZBIET I KOŃCZYNA GÓRNA

Sporządziła: dr Anna Wojciechowska 25.02.2026 r.

10.04.2026	KOŁOKWIUM I (termin 1) - Ćwiczenie 4 (1) Termin 2 – 16-17.04.2026
w ramach samokształcenia	Ćwiczenie**: Budowa anatomiczna czaszki. Wstęp do anatomii głowy i szyi. Budowa anatomiczna ogólna i szczegółowa czaszki. Specyfika połączeń kości w obrębie czaszki i kręgosłupa szyjnego. Wybrane przestrzenie, jamy, doły, otwory i kanały, ich topografia i zawartość. SZCZEGÓŁOWA TREŚĆ ĆW: Kości czaszki i ich połączenia: podział na kości mózgoczaszki i trzewioczaszki; więzozrosty, szwy, staw skroniowo-żuchwowy; ciemiączka. Jamy i doły czaszki: dół przedni, środkowy i tylny czaszki; oczodół. Otwory i kanały czaszki szczególnie jako miejsca przejścia dla nerwów czaszkowych: kanał nerwu podjęzykowego, kanał wzrokowy, kanał nerwu twarzowego, otwór okrągły, owalny, szyjny, otwór kolcowy, poszarpany; kanał tętnicy szyjnej. Mięśnie głowy: mięśnie wyrazowe, mięśnie żucia; unerwienie twarzy. Anatomia powierzchniowa: okolice głowy, wyczuwalność struktur anatomicznych głowy. Odcinek szyjny kręgosłupa: kręgi szyjne (typowe i atypowe), staw szczytowo-potyliczny, szczytowo-obrotowy.
14-15.04.2026	Ćwiczenie 5 (3): Jama nosowa, jama ustna, gardło i krtań. Jama nosowa i jej przestrzenie pomocnicze oraz jama ustna, gardło i krtań, ich ograniczenia, budowa, podziały umowne, zawartość i komunikacja oraz wybrane zagadnienia z zakresu struktur anatomicznych układu dokrewnego i anatomii klinicznej w obrębie głowy i szyi. SZCZEGÓŁOWA TREŚĆ ĆW: Jama ustna: podział (przedsionek i jama ustna właściwa), budowa, ograniczenie – ściany jamy ustnej, język i jego unerwienie czuciowe i ruchowe, zęby (wzór uzębienia mlecznego i stałego), gruczoły ślinowe, ślinianki (położenie, budowa, miejsce ujścia przewodów śliniakovych, rodzaj wytwarzanej śliny); unerwienie i unaczynienie jamy ustnej. Jama nosowa: podziały topograficzny i czynnościowy, budowa, ograniczenia – ściany jamy nosowej, przewody nosowe; unerwienie i unaczynienie jamy nosowej. Zatoki przynosowe: zatoka szczękowa, czołowa, klinowa, komórki sitowe. Gardło: część nosowa, ustna i krtaniowa gardła; unaczynienie, pierścień chłonny gardła. Nerwy czaszkowe: I, V, VII, IX, X, XII. Mięśnie szyi: grupa mięśni powierzchownych i głębokich szyi oraz nad- i podgnykowych. Krtań: chrząstki parzyste i nieparzyste krtani, mięśnie zewnętrzne krtani i ich funkcja, mięsień głosowy, unerwienie i unaczynienie krtani. Tchawica – budowa. Gruczoł tarczowy: położenie, budowa, unaczynienie. Gruczoły przytarczyczne. Anatomia powierzchniowa: okolice szyi, struktury wyczuwalne palpacyjnie. (WEJŚCIÓWKA)
21-22.04.2026	Ćwiczenie 6 (3): Ośrodkowy układ nerwowy (OUN) i jego unaczynienie. Ośrodkowy układ nerwowy i jego struktury pomocnicze z elementami ontogenezy mózgowia. SZCZEGÓŁOWA TREŚĆ ĆW: Mózgowie (rozwój ontogenetyczny, podział anatomiczny i kliniczny oraz budowa makroskopowa): kresomózgowie, międzymózgowie, śródmózgowie, tyłomózgowie wtórne, most, mózdzek, rdzeń przedłużony – budowa ogólna i główne funkcje poszczególnych części mózgowia. Organizacja OUN i różnice pomiędzy mózgiem a rdzeniem kręgowym – istota biała i szara (kora, jądra podkorowe). Ogólna budowa rdzenia kręgowego. Unaczynienie mózgowia (koło tętnicze mózgu). Wybrane ośrodki korowe, ich lokalizacja i funkcja: ośrodek ruchowy i czuciowy mowy; ośrodek słuchu i wzroku, kora somatomotoryczna, kora somatosensoryczna. Opony mózgowia i zatoki żyłne opony twardej. Płyn mózgowo-rdzeniowy, jego miejsca powstawania i krążenia oraz wybrane aspekty kliniczne z tym związane. (WEJŚCIÓWKA) Dopuszczenie do TERMINU 1 kolokwium II – wymagane jest zaliczenie minimum 1 ćwiczenia w ramach cyklu tematycznego GŁOWA, SZYJA I OUN
29.04.2026	Seminarium (3): Wybrane zagadnienia kierunkowe z zakresu anatomii czynnościowej, klinicznej oraz radiologicznej – cykl I i II. SZCZEGÓŁOWA TREŚĆ SEMINARIUM: Wybrane zagadnienia z zakresu anatomii radiologicznej struktur klatki piersiowej, kończyny górnej, głowy i szyi. Anatomia kliniczna: anatomia żył powierzchownych kończyny górnej, osłuchiwanie zastawek serca, zawał mięśnia sercowego, lokalizacja miejsc badania tętna w obrębie k. górnej oraz głowy i szyi, złamania kości czaszki, zwichnięcie stawu skroniowo-żuchwowego, krwawienie z nosa, deficyty funkcjonalne w efekcie zaburzenia czynnościowego podadawego na przykładzie wybranych ośrodków korowych.
6-8.05.2026	KOŁOKWIUM II (termin 1) - Ćwiczenie 7 (1) Termin 2 – 18-22.05.2026
11-15.05.2026	Zaliczenie seminarium (termin 1) Termin 2 – 25-30.05.2026
8-10.06.2026	III terminy kolokwii i zaliczenia seminarium

Sporządziła: dr Anna Wojciechowska 25.02.2026 r.

11.06.2026	Egzamin „0” Centrum Behringa
16.06.2026	Egzamin termin I - planowana godz. 09.00-11.00
23.06.2026	Egzamin termin II - planowana godz. 09.00-11.00
03.09.2026	Egzamin termin III - planowana godz. 09.00-11.00 Centrum Behringa
Dopuszczenie do Egzaminu „0” dla Studentów spełniających kryteria - uzyskanie dopuszczenia do I-go terminu wszystkich kolokwii i uzyskanie ich zaliczenia w tym terminie (semestr I i II) - uzyskanie oceny 4.0, 4.5 lub 5.0 w I terminie zaliczenia seminarium (semestr II) - brak zaległości w odrabianiu opuszczonych i usprawiedliwionych zajęć ze wszystkich form zajęć	
** zakres materiału dotyczący budowy anatomicznej czaszki jest przerabiany przez Studenta w ramach samokształcenia (należy wypełnić i dostarczyć kartę pracy w formie papierowej) i wchodzi w zakres tematyczny kolokwium II	